

UCHWAŁA NR 247/2020
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 28 września 2020 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Konfederacja Wolność i Niepodległość
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2019 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Konfederacja Wolność i Niepodległość o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2019 r., **z powodu** naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Konfederacja Wolność i Niepodległość (EwP 400) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2019 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. z 2003 r. poz. 269).

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Partii w zakresie wpływów na jej Fundusz Wyborczy.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie zgromadzonych dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Partii stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Konfederacja Wolność i Niepodległość wykazała łączne przychody/wpływy w kwocie 2 029 952,38 zł. Partia wykazała, że wszystkie te środki gromadzone były na jej rachunku bankowym o nr 38 1020 1026 0000 1802 0395 5127 prowadzonym w Banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie i pochodziły z darowizn pieniężnych od osób fizycznych mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych), wpłaconych w formie określonej w art. 25 ust. 5 tej ustawy, a żadna z tych wpłat nie przekraczała 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na 2019 r. (art. 25 ust. 4 ustawy).

Ze sprawozdania Partii wynika także, że w okresie sprawozdawczym nie pozyskała ona innych środków finansowych ani też wartości niepieniężnych.

Na rachunek bankowy Partii w okresie sprawozdawczym wpłynęły, co prawda, środki finansowe w łącznej kwocie 15 082,56 zł wpłacone z naruszeniem przepisów ustawy o partiach politycznych, ale środki te nie zostały przyjęte przez Partię. Zostały one zwrócone darczyńcom lub wpłacone na rzecz urzędu skarbowego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia dokonania tych darowizn. Środki te wykazane zostały w sprawozdaniu lub w załączniku do niego i nie zostały zaliczone do przychodów/wpływów Partii wykazanych w jej sprawozdaniu finansowym za 2019 r.

Znaczna część darowizn dokonywana była na rachunek bieżący Partii ze wskazaniem, że pochodzące z nich środki wpłacane są na rzecz określonego kandydata zgłoszonego w wyborach przez Komitet Wyborczy utworzony przez tę Partię. Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że rachunkiem właściwym dla gromadzenia środków przeznaczonych do finansowania udziału partii w wyborach jest rachunek bankowy jej stałego Funduszu Wyborczego tworzonego w tym celu (art. 35 ust. 1 ustawy o partiach politycznych).

Ponadto z historii bieżącego rachunku bankowego Partii wynika, że część darowizn na jej rzecz dokonana została z rachunków bankowych otwartych

i prowadzonych przez podmioty gospodarcze. Przywołana historia rachunku bankowego nie wskazuje jednoznacznie, czy wpłat tych dokonały osoby fizyczne, jako takie, czy też przez przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne i zawierające w swoich nazwach imiona i nazwiska tych osób. Między innymi w związku z tym, Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Partii o wyjaśnienia. W odpowiedzi Partia stwierdziła, że wszystkie przelewy wskazane w tej sprawie przez Państwową Komisję Wyborczą „zostały wykonane z rachunków należących do osób fizycznych, obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (...). Wpłaty te spełniają zatem wymogi określone w art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych”.

W okresie sprawozdawczym partia Konfederacja Wolność i Niepodległość utworzyła Fundusz Wyborczy, którego środki gromadzone były na rachunku bankowym o nr 44 1020 1026 0000 1102 0395 5168, otwartym w dniu 13 sierpnia 2019 r. w Banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

W części sprawozdania dotyczącej Funduszu Wyborczego, Partia wykazała przychody/wpływy w łącznej kwocie 1 730 000,00 zł pochodzące w całości z jej wpłat własnych dokonanych przelewami z jej rachunku bieżącego.

Wydatki/koszty Funduszu Wyborczego Partii w okresie sprawozdawczym wykazane zostały w sprawozdaniu w kwocie 1 729 900,00 zł. W całości zostały one przeznaczone na finansowanie udziału Partii w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP w 2019 r. (kwota ta jest zgodna ze wskazaną w uchwale Nr 205/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r.). Ponadto Partia wydatkowała z Funduszu Wyborczego środki w kwocie 27,50 zł na koszty obsługi rachunku bankowego tego Funduszu.

Saldo rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii w dniu 31 grudnia 2019 r. wynosiło 72,50 zł.

Ponadto z przywołanej wyżej uchwały Nr 205/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość uczestniczącego w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP, przeprowadzonych w 2019 r. oraz z dokumentów

przedłożonych Państwowej Komisji Wyborczej w trakcie badania sprawozdania wskazanego wyżej Komitetu Wyborczego, w tym z odpisu postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie, sygn. akt XXIV Ns 81/19, z dnia 8 października 2019 r., i z odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie w tej sprawie, sygn. akt VI ACz 1279/19, z dnia 11 października 2019 r., wynika, że Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość przyjął, niedozwoloną przepisami artykułów 132 § 5, jak również 133 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyść majątkową w postaci, co najmniej jednego roll-upu innego podmiotu (Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy uczestniczącego w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.), na którym znajdował się napis „Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy”. Roll-up ten został wykorzystany na konwencji wyborczej Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość w Poznaniu we wrześniu 2019 r., tj. w trakcie trwającej kampanii wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. Jak stwierdził Sąd Okręgowy, Komitet Wyborczy organizujący tę konwencję ponosił odpowiedzialność za materiał wyborczy na niej wykorzystany przez kandydatów Komitetu, mimo, że materiał nie zawierał logo Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość i nie pochodził od tego Komitetu. Sąd podkreślił też, że w trakcie tej konwencji żaden z jej uczestników ani organizatorów nie podjął interwencji w celu usunięcia tego materiału wyborczego. Sąd Apelacyjny uznał dodatkowo, iż konwencja Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość była elementem jego kampanii wyborczej i to dla celów tej kampanii Komitet wykorzystał te banery. Sąd nie zgodził się z argumentacją, że osoby postronne, bez wiedzy i zgody organizatorów wydarzenia mogły umieścić ten materiał w miejscu, w którym skupiona była uwaga wszystkich uczestników, gdzie prezentowane były wypowiedzi lidera partii, podlegające następnie upublicznieniu.

Z dokumentów finansowych załączonych do sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy (faktura Nr 21/5/19/FV z dnia 7 maja 2019 r., wystawiona przez Giga Studio Joanna Pietkiewicz z Warszawy), który – jak już nadmieniono – uczestniczył w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. i który zakupił na potrzeby swojej kampanii wyborczej przed tymi właśnie wyborami roll-up, który mógł być wykorzystany

następnie przez inny Komitet, tj. Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość w wyborach do Sejmu i Senatu przeprowadzonych również w 2019 r. wynika, że koszt zakupu jednego roll-upu wyniósł 307,50 zł. Powyższe oznacza, że Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość prowadząc kampanię wyborczą przed wyborami do Sejmu RP i Senatu RP przyjął niedozwoloną korzyść majątkową o charakterze niepieniężnym, co najmniej o wskazanej wyżej wartości 307,50 zł. Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza przy tym, że przyjęcie przez KW Konfederacja Wolność i Niepodległość korzyści majątkowej nawet o niższej wartości nie zmieniłoby jej stanowiska ani w sprawie naruszenia zasad finansowania kampanii wyborczej przez Komitet, ani też skutków tego naruszenia dla partii politycznej Konfederacja Wolność i Niepodległość. Zgodnie bowiem z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, organ wyborczy, któremu Komitet złożył sprawozdanie finansowe, w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia tego sprawozdania przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia, w szczególności w przypadku, gdy środki finansowe pozyskane, przyjęte lub wydatkowane z naruszeniem przepisów, o których mowa w pkt 3 lit. a, d i e (w tym art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego) nie przekraczają 1% ogólnej kwoty przychodów komitetu wyborczego. Kwota 307,50 zł nie przekraczała tego progu procentowego, z czego między innymi, wynikało takie postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie Komitetu.

Przyjmując niedozwoloną korzyść majątkową o charakterze niepieniężnym Komitet naruszył art. 132 § 5 i art. 133 § 1 Kodeksu wyborczego. Jest to równoznaczne z tym, że partia Konfederacja Wolność i Niepodległość finansowała kampanię wyborczą utworzonego przez siebie Komitetu (dokonywała na nią wydatków) z pominięciem swojego Funduszu Wyborczego, czym naruszyła art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych, co – zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 5 tej ustawy – skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii.

Przepis art. 38a ust. 2 pkt 5 ustawy o partiach politycznych ma przy tym charakter kategoryczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania tego czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy naruszenia te powodowane były niezajomością przepisów ustawy o partiach politycznych, a także wysokości środków pozyskanych lub wydatkowanych na kampanię wyborczą z pominięciem Funduszu Wyborczego partii.

Również Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że przepisy ustawy o partiach politycznych określających podstawy odrzucenia sprawozdania finansowego partii mają charakter kategoriyczny nie uzależniają obowiązku odrzucenia sprawozdania od wysokości sumy przekroczenia, w związku z czym, każde naruszenie wskazanego w nich przepisu skutkuje odrzuceniem sprawozdania (zob. postanowienia SN z dnia 4 sierpnia 2006 r., sygn. akt III SW 10/06, z dnia 22 maja 2001 r., sygn. III SW 12/01, z dnia 2 września 2005 r., sygn. akt III SW 9/05, z dnia 17 września 2004 r., sygn. akt III SW 37/04, z dnia 22 września 2006 r., sygn. akt III SW 20/06, z dnia 1 października 2007 r., sygn. akt III SW 7/07).

Na podstawie sprawozdania finansowego Partii, załączonych do niego dokumentów księgowych, sprawozdania biegłego rewidenta, dodatkowych wyjaśnień Partii oraz dokumentów dotyczących gospodarki finansowej Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość uczestniczącego w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. i uchwały Nr 205/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość uczestniczącego w tych wyborach, Państwowa Komisja Wyborcza, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Konfederacja Wolność i Niepodległość przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Sylwester Marciniak*